

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Decima quinta Nouembris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

eius prædecessor, ob religionem & sanctimoniam incolentium crebro deuotionis causa se transferant.

Decima quinta Nouembris.

De reliquijs sancti Eugenij martyris & Toletani episcopi, apud Broniensēs.

Ex historia S. Gerardi, libris Broniensium, & officio Ecclesiarum Hispania.

IN Gallijs, natalis S. Eugenij archiepiscopi ac martyris, Toletanæ sedis. Qui à beato Dionysio ordinatus & directus fuit ad prædicandam Trinitatem sanctam gentibus. Addit Broniensis diui Gerardi ecclesia supra-dictis, *Cuius modo corpus quiescit Bronijs, in pago Lomacensi: & decima octaua die Augusti: In Bronio, translatio corporis sancti Eugenij, archiepiscopi & martyris.*

*S. Gerardi
historia,
3. Octobris.*

Multi verò de hac translatione habet S. Gerardi historia ad Gonterum descripta, quæ hoc in loco sunt perstringenda. Is cum in diui Dionysij monasterio, omnibus tam magnis quam pusillis ex animo charus viueret, impetrauit ab eis reliquias sacras beati Eugenij, asportandas ad ditionis suæ oratorium, quod, cum eum adhuc secularis habitus teneret, & aulicæ curæ occuparent, ex visione diuina in principis Apostolorum & eius filij martyris Eugenij honorem extruxerat. Donatum autem beatissimum Eugenium Adhelmus archidiaconus summo cum iubilo & triumpho suis humeris in Broniensem ecclesiam intulit. Et qui quondam in Gallijs per innumera miraculorum signa beneficium se præbuerat, is
mox

mox in Lotharingia crebris virtutum impenden-
dis beneficijs munificum se præbuit. Cùm autem
aduentitij sancti honor quibusdam inuidis di-
spliceret, ijque ferè Stephano episcopo Leodiensi
persuaserant vt martyris cultum abrogaret, is ma-
gna infirmitate correptus, causam morbi agnouit,
& sancto martyri obtulit cereos instar crucis can-
cellatim compositos. Qui vt absumpti sunt, mox
morbus omnis profligatus est. At ille tanti bene-
ficij memor, quod palam omnibus enunciare non
erubuit, passionem martyris ad futuram synodum
adferri iussit. In qua ipsius pontificio decreto sta-
tutum est, & à sancta Synodo subscriptum, vt per
totam Decaniam in qua martyr quiescit, solenni-
tas eius instar Dominicæ diei celebretur, & eccle-
sia Broniensis ab omni obsonio, episcopo ex de-
bito persoluendo, immunis sit, & vt passio eius
rata acceptabilisque in Ecclesia deinceps reci-
tetur.

Habet autem Bronium in antiquissimo co-
dice sancti Eugenij ab ipso compositum hym-
num in Dionysium sophistam, & gloriosum
martyrem, & orationem subsequentem:

Rex Deus, immensi quo constat machina mundi,
Quod miser imploro, per Christum perfice clemēs.
Sit mihi recta fides, & falsis obuia sectis.
Sit mihi præcipuè morum correctio præsens.
Sim carus, humilis, verax, cum tempore prudens,
Secreti tacitus, & linguæ famine cautus.
Da fidum socium, da fixum semper amicum,
Da blandum, sobrium, parcum, castumq; ministrum.
Non me pauperies cruciet, nec languor obuncet.
Sit comes alma salus, & sufficientia victus,
Absint diuitiæ, fastus, & iurgia litis.

Inuidiæ,

*Meminit
eius Hil-
darius.*

Invidiæ, luxus, & ventris pensio turpis.
 Crimine nec lædam quemquã, nec crimine lædar.
 Sic bene velle queam quo prauum posse recedat.
 Nil turpe cupiam, faciam, vel proloquar vnquã.
 Te mens desideret, lingua canat, actio promat.
 Da Pater altitonans vndosum fletibus imbrem,
 Quo valeam lacrymis culparum soluere moles.
 Da precor auxilium, possim quo vincere mundũ,
 Et vitæ stadium placido percurrere passu.
 Cùmque suprema dies mortis patefecerit urnam,
 Concedas veniam, cui tollit culpa coronam.

*Ex Lectio-
nibus tribus
Hispanien-
sis officij.*

*Ex Lectio-
nibus Hi-
spania, a-
pud Plati-
num excusis
1572. Et
officio ad S.
Gerardum.*

Hæc autem ex Dionysiano monasterio ad
 Broniense translatio intelligenda est de portione
 corporis & reliquiarum eius: nam altera portio
 corporis ex æde beati Dionysij delata est Toletum
 anno millesimo quingentesimo sexagesimo
 quinto, magnifico spectaculorum apparatu, in
 quo catholicus Hispaniarum rex Philippus se-
 cundus sanctum corpus proprijs humeris ad an-
 tiquam sedem deferebat. Quæ translatio in ea-
 dem ecclesia solenniter celebratur quarto decimo
 Kalendas Decembris. Cæterũ vt historiæ cõpen-
 diũ subijciam, quam Floharius presbyter propter
 Nortmannos dispersam recollegit, quibusdam ex
 testimonio videntium additis. Dionysius beatissi-
 mus, qui S. Clementis auctoritate & benedictio-
 ne totius Gallie Apostolatum suscepit, sanctum
 Eugenium Toletanũ in Hispaniam primum epis-
 copum destinavit. Veniens igitur in Hispaniarum
 viscera, Carpentaneamque prouinciam viriliter
 adeptus, Christum Deum gentibus predicauit.
 Postquam autem Toletum, primam Hispaniarũ
 urbem, prouinciamque Toletanam ad Christum
 veramque pietatem perduxit, & verbo, miraculis,
 & exem-

& exemplo confirmauit, sanctum Dionysium reuifere percipiens, vt ministerij sui rationem redderet, & ante vtriusque obitum ab eo consolationem acciperet, relictis Toleti presbyteris, Gallias repetiuit, & apud urbem Parisiorum in villa siue vico Diogilo à Christiani dogmatis hostibus, quòd Christum se colere dixisset, quasi mali instituti magister interficitur, & corpus nè à Christianis in honore haberetur, in lacum iuxta villam Mercasij præcipitatur, vbi multos annos latuit. Cessante autem in Christianos sanguinario bello, Ercoldus quidam, oraculo monitus, corpus quasi recens mortuum inuenit, & Dei voluntate intellecta, in Diogilo honorificè sepeliuit. Vnde postea propter Nortmannos translatum est in ædem sancti Dionysij. Vbi vsque ad tempora partim sancti Gerardi, partim Philippi secundi, quieuisse, ex anterioribus est manifestum.

a. *Id est stipendio seu sustentacione. Conser Luca 3. v. 14. grace.*

2°. *De reliquijs sancti Machuti, siue Maclouij episc. Alethensis, apud Gemblacenses.*

Ex Sigeberto Gemblacensi; & libro miraculorum sancti Guiberti.

SAntonis ciuitate, depositio S. Maclouij, episcopi & confes qui à primæuo ætatis tirocinio, innumerabilibus miraculis splendide emicuit.

Hic primò tota intentione ad quærendam felicem insulam flagrabat: in qua nauigatione ei & comitibus, dum se viatico Dominicæ Eucharistiæ contra maris periculum munierant, per misericordem Dei potentiam balæna pro insula ob-

tigit. Postea inter Britannos eremiticam vitam egit, cum quodam Aarone, in insula, quæ ab eo Insula Aaronis dicebatur. Cumque fama nomen eius vbiq̃ue celebre fecerat, vocatus est ad vicinæ vr̃bis, quæ Aletha vocatur, cathedram episcopalem, vbi infideles à regno diaboli abactos, Christi iugo subiecit. Sed hæc Britannica sunt, proinde alio potius loco prosequenda. Quod ad Belgas attinet, Gemblacum de corporis eius præsentia gloriatur. Quod ego ad reliquias corporis restringendum arbitror: & plenius cognosci potest ex episcopali vr̃be Alethenfi, quæ à multis annis antiquata priori nomenclatura, à patrono suo Maclouiensis dicitur. Sigebertus quidem Gemblacensis, beati Bernardi ætate historicus Belga, iubente abbate suo Thielmaro, antiquum stylum historiæ S. Maclouij, qui etiam Machutus dictus est, correxit, & ordinatius digessit: sed nulla apud eum mentio est translati ad Belgas corporis, seu maius reliquiarum. Quod tamen ex libro miraculorum S. Guiberti, qui paulo post scriptus est, docere possumus. Post discessum enim Liethardi abbatis, cum multi ecclesiæ iura inuaderent, & ad causam discernendam dux Godefridus Louauensis Gemblacum venisset, corpora sanctorum Exuperij, Magloui, & Guiberti, confessorum, in medio ecclesiæ terra-tenus iacebant, vt quia peccatis obstantibus exaudiri, inquit Gemblacenses, non merebamur, in tribulatione nostra per hanc satisfactionem reconciliaretur nobis Dei misericordia. Ad quod factum inter alios compunctus est quidam nobilium, Henricus de Bierbars.

*Ioan. Balasii
cæs. s. c. 56.*

Miror de hoc præfule tam præclarum exstare elogium apud impurum scriptorem. Machutus inquit

inquit Cambrius, alias Maclouius, Venedoticae gentis alumnus, doctrinae ac sanctitatis nomine clarissimus ab historiographis celebratur. Nullus reuera prodijt ex ea regione, aut ore facundior, aut vita modestior vnquam, vt testes sunt eius temporis scriptores nonnulli: praeter ceteris Bilius, Armoricanus leuita, & encomiastes eius praecipuus.

Die decima octaua Nouembris.

De sancto Mombolo abbate.

Ex Lectionibus Nouiomensibus, & historia plenius manu-scripta.

IN Gallijs, natalis sancti MOMBOLI confessoris Qui fuit collega sanctorum Fursei, Vltani, Foillani, Boëtij, Eloquij, Adalgisi, atque Columbani, abbas in Latiniaco, sed sciens discipulorum suorum animos diaboli instinctu contra eum excitatos, relictis omnibus, cum paucis fratribus super fluum cui nomen est Isara, loco qui antiquo vocabulo Condrynus nuncupatur, eremiticam duxit vitam: ibique à religiosis viris susceptus est, & ab Eligio episcopo per totam suam diocesim praedicandi licentiam accepit, ac tandem sanctitate & miraculis celebris ad caeli aulam ascendit. Postea verò visum est Aletgario pontifici Cameracensi, ad cuius dominium pertinet ipse locus & Aichario praesuli Nouiomensi, in cuius diocesi requiescit, corpus sanctum ad Principis Apostolorum ecclesiam transferre, vbi etiam Dominus multa per eum est operatus.

Fuit & alius abbas, eximiusque confessor